

SØRLANDETS KUNSTMUSEUM

Kunstsilo og Kulturskole

Del II KONTRAKTGRUNNLAG

Totalentreprise med samhandling

<i>Revisjon</i>	<i>Rev. dato</i>	<i>Revisjonstekst</i>	<i>Dok.eier</i>	<i>Kontrollert av</i>	<i>Godkjent av</i>
0.1	29.08.18	Kontraktgrunnlag del II		ES	RF/ BA

Innholdsfortegnelse

A	Generell del.....	4
A.1	Innledning.....	4
A.2	Kort om kontraktarbeidets omfang.....	8
A.3	Organisasjon og entreprisemodell	9
A.3.1	Oppdragsgivers organisering.....	9
A.3.2	Krav til totalentreprenørens organisering.....	9
A.3.3	Tiltransport.....	13
A.3.4	Entreprisemodell	14
A.3.5	Opsjon vederlagsmodell for enkelte arbeider.....	15
A.3.6	Opsjon forberedende arbeider.....	15
A.4	Dokumentliste	15
B	Kontraktsbestemmelser.....	17
B.1	Generelle kontraktsbestemmelser.....	17
B.2	Spesielle kontraktsbestemmelser	17
B.2.1	Spesielle kontraktsbestemmelser for hele kontraktperioden	17
B.2.2	Særlige bestemmelser for Forprosjektfasen	26
B.2.3	Særlige kontraktsbestemmelser for Gjennomføringsfasen	29
B.2.4	Vederlagsmodell.....	32
C	Tekniske krav	33
C.1	Tekniske rammebetingelse.....	33
C.2	Teknisk beskrivelse	33
C.3	Tegninger og modeller	33
C.4	Tekniske referansedokumenter	33
D	Krav til byggeprosessen	34
D.1	Administrative rutiner	34
D.2	Kvalitetssikring.....	34
D.3	Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA).....	34
D.4	Øvrige krav til byggeprosessen.....	34
E	Frister og dagmulker.....	35
E.1	Frister.....	35
E.2	Dagmulker	35
E.3	Framdriftsplanlegging.....	35
F	Vederlaget.....	36
F.1	Prissammenstilling.....	36
F.2	Nærmere om timepriser	36
F.3	Påslag for side- og underentreprenører.....	37
F.4	Opsjoner	37
F.5	Regulering.....	37
G	Oppdragsgivers ytelser	38

BILAG: 38

A Generell del

A.1 Innledning

Det gis nedenfor en kort orientering om prosjektene Kunstsilo og Kulturskole heretter omtalt som «prosjektet».

Det vises til vedlagte prosjektmaterialet (se kapittel A.4) for en grundig beskrivelse og forståelse av prosjektet.

Oppdragsgiverne Kristiansand kommune v/ Kristiansand Eiendom (KE) og Sørlandets kunstmuseum (SKMU) omtales nedenfor som «oppdragsgiver».

Oppgaven:

Kunstsilo:

Kunstsilo er en transformasjon av en bevaringsverdig kornsilo fra 1935 (med senere byggetrinn) rett sør for Kilden teater og konserthus på Silokaia i Kristiansand. Sentrale deler av det verneverdige silobygget skal bevares, andre deler skal gjenskapes med opprinnelige fasadeuttrykk. Vesentlige deler av utstillingsarealer og magasiner vil være nybygg. Bygget skal romme Sørlandets Kunstmuseum (heretter SKMU) og Nicolai Tangen-samlingen. SKMU har ambisjon om å bli et regionalt kraftsenter av nasjonal betydning og internasjonalt synlig.

Oppdragsgiver vil i Forprosjektfasen arbeide i et samspill med valgt entreprenør for å fastsette endelige konstruksjonsprinsipp, funksjoner og løsninger samt materialkvaliteter som kan realiseres innenfor en basiskostnad (konto 1-10) på kr 506 mill. (prisnivå august 2017). Summen er inklusiv mva., men eksklusiv tomt, brukerstyr, usikkerhetsavsetninger og prisstigning. Påløpte kostnader hittil i prosjektet skal inngå i basiskostnad.

Kulturskole:

Kulturskolen er et nybygg som skal oppføres i samme område som Kunstsilo. Bygget skal romme et kommunalt undervisningstilbud innen musikk, teater og visuell kunst.

Kultursskolen er en av kommunens aller største konsert- og forestillingsprodusenter. I tillegg til egne konsert- og teaterproduksjoner, huskonserter og profilerte kunstutstillinger med eleverarbeider, har kulturskolen også ansvaret for Den kulturelle skolesekken i kommunen. Totalt produserer kulturskolen rundt 350 konserter og forestillinger hvert år.

Oppdragsgiver vil i Forprosjektfasen arbeide i et samspill med valgt entreprenør for å fastsette endelige konstruksjonsprinsipp, funksjoner og løsninger samt materialkvaliteter som kan realiseres innenfor en basiskostnad (konto 1-10) på kr 234 mill. (prisnivå januar 2018). Summen er inklusiv mva., men eksklusiv tomt, brukerstyr, usikkerhetsavsetninger og prisstigning. Påløpte kostnader hittil i prosjektet skal inngå i basiskostnad.

Lokalisering:

Tomten til det nye museet og kulturskolen ligger i Kulturkvartalet mellom Kilden og Kanalbyen. Tomten ligger tett på Kvadraturen i Kristiansand og er endepunktet for det som i kvadraturplanen er definert som kulturaksen. Kanalbyen sør for Kilden, skal i løpet av 10–12 år transformeres fra havneformål til et område med ca. 700 leiligheter og minimum 1 000 kvadratmeter næringsarealer.

Lagmannsholmen vest for tomten brukes i dag til havneformål, men er et fremtidig byutviklingsområde. Cruise-kai er under etablering på sørsiden av Lagmannsholmen.

Odderøya er et viktig område for kunst, kultur og festivaler. Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet ble offisielt åpnet i 2012. Vest-Agder museet har under etablering en museumshavn i Nodeviga (mot Østre havn). Festivalområdet øst på øya har vært arena for blant andre Quartfestivalen.

Fiskebrygga er et område som ligger mellom Kvadraturen og Lagmannsholmen.

Fiskemarkedet er en av byens turistattraksjoner og området har en rekke restauranter og et yrende folkeliv i sommerhalvåret.

Tomt er markert med rødt på oversiktsbilde.

Byggene:

Illustrasjon: Kunstsilo (1-4) og Kulturskole (5)

Kunstsilo

Bygget består av fire hoveddeler som vist i illustrasjon ovenfor.

I forprosjektet fase 1 er prosjektet tegnet ut noe mer omfattende og med større areal enn det som er valgt som prinsipp for videre prosjektering. Opsjon B (se vedlagte skisse opsjoner) er valgt som grunnlag for videre prosjektering. Vedlagte tegninger fra arkitekt datert 22.08.2018 viser løsning basert på opsjon B og danner grunnlag for beskrivelsen under.

(1) Silokonstruksjon

Store deler av silokonstruksjonen som er bygget i 1935 og 1939, skal beholdes og transformeres til en stor åpen sal (silosalen), utstillingsarealer og kommunikasjonsarealer. Siloen påbygges med en toppetasje som skal brukes til arrangementer og servering. Tilstand til silokonstruksjonen er analysert i forprosjekt fase 1. Silokonstruksjonen må forsterkes strukturelt bla. på grunn av etablering av silosalen og utvendige flater skal isoleres og dekkes med betong eller tilsvarende materialer som opprettholder siloens fasadeuttrykk.

(2) Lagerbygget

Lagerbygget mot sjøen er delvis oppført i mur, betong og trekonstruksjoner i 1935 og 1953. Høyder og konstruksjoner i denne delen av bygget vil ikke være rasjonelle å bruke i et museumsbygg og hele

konstruksjonen forutsettes revet og reetablert hvor opprinnelig fasadeuttrykk delvis gjenskapes. Enkelte elementer fra eksisterende fasade (baldakiner etc) kan med fordel tas med i ny konstruksjon. 1. etasje blir del av vrangleareal, serveringsområde og utstilling. 2-4. etasje blir utstillingsarealer. Det skal etableres en takterrasse som skal brukes til utstillinger (skulptur) og servering.

(3) Østfløyen

Nybygg mot øst inneholder i 1. etasje varemottak (med stor vareheis), kjøkken, garderober og toaletter og butikk.

2-4. etasje vil hovedsakelig inneholde utstillingsarealer, magasin, div. lager og verksted. 5. etasje er disponert til museets administrasjon.

(4) Kommunikasjonsskjerve

Det etableres ny kommunikasjonsskjerve mot nord mellom kjeller og toppetasje. Kjernen inneholder heiser, trapp og sjakter. Arealer i kjeller disponeres i nødvendig grad til tekniske rom.

Kulturskole

Vedlagte skisseprosjekt datert 25.04.18, skal bearbejdes videre i et forprosjekt. På illustrasjon ovenfor er kulturskolen markert med tallet 5.

Kulturskolen er et nybygg som bygningsmessig består av to lameller med et mellombygg som inneholder kommunikasjonssoner, vranglearealer, utstillingsareal og kantine.

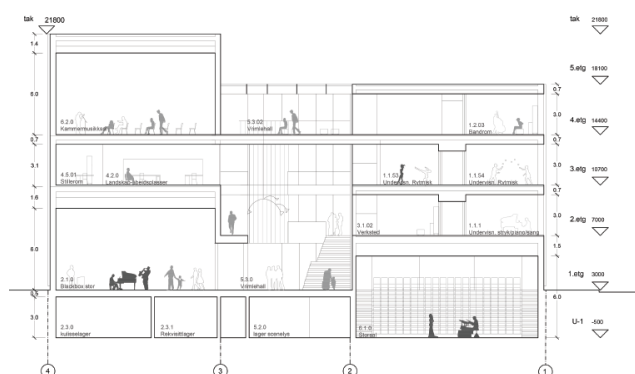
Fløyen mot vest er i 5 etasjer og mot øst (mot Sjølystveien) er bygget i 4 etasjer.

Vestfløyen inneholder blackboks (stor og liten), whitebox, kammermusikksal, kontorer, garderobe etc.

Fløyen mot øst inneholder storsal, verksted, undervisningsrom etc.

Byggets funksjoner vil kreve spesielt fokus på akustikk og lydgjennomgang.

Stavanger kulturskole Bjergstedt, vil i forprosjekt og gjennomføringsfase tjene som et referansebygg for kulturskolen med hensyn til funksjon og kvalitet, men med de nødvendige endringer for å oppfylle dagens forskriftskrav.

Illustrasjon: Prinsippsnitt Kulturskole

Ytterlige opplysninger fremkommer i vedlagte bilag.

Spesielle forhold:

Bevaring:

Siloen er regulert til bevaring i reguleringsplan for silokaia (2010 nr. 1082). Arbeidet hittil er basert på at kornsiloens monumentale uttrykk bevares, og at proporsjoner og enkelt industrielt uttrykk videreføres.

Tilstandsanalyse og 3D- skanning av eksisterende konstruksjon

Det er gjennomført en innvendig og utvendig terrestrisk skanning av hele kornsiloen. På bakgrunn av punktskyen som ble etablert gjennom skanningen er det etablert en 3D modell på Revit format av hele den eksisterende konstruksjonen. 3D skanningen er gjennomført for å sikre et godt utgangspunkt for modellering av de nye konstruksjonene. Det videre gjennomført analyser av tilstand, betongkvaliteter mm. av siloen.

Øvrige arbeider på Silokaia

Kanalbyen AS er i gang med byggetrinn 2 på Silokaia med grensesnitt mot prosjektet. Disse byggearbeidene må hensyntas og koordineres i prosjektet.

A.2 Kort om kontraktarbeidets omfang

Prosjektet omhandler Forprosjektfasen med opsjon på Gjennomføringsfasen (videre prosjektering, transformasjon (ombygging/ nybygg) og utomhusarbeider).

A. Forprosjektfasen:

Forprosjektfasen skal bygge videre på det arbeid som allerede har blitt utviklet gjennom forprosjekt fase 1 opsjon B (Kunstsilo) og skisseprosjekt (Kulturskole). Ved avslutningen av Forprosjektet skal prosjektet ha kommet så langt at Oppdragsgiver har grunnlag for å ta stilling til om prosjektet skal gjennomføres.

Etter Forprosjektfasen har Oppdragsgiver anledning til å:

- gå videre med begge prosjektene (Kunstsilo og Kulturskole).
- gå videre med ett av prosjektene (enten Kunstsilo eller Kulturskole).
- avslutte arbeidet.

B. Gjennomføringsfasen:

Gjennomføringsfasen inneholder detaljprosjekt og byggefase.

Forprosjektfasen vil gjennomføres parallelt for begge prosjektene (Kunstsilo og Kulturskole).

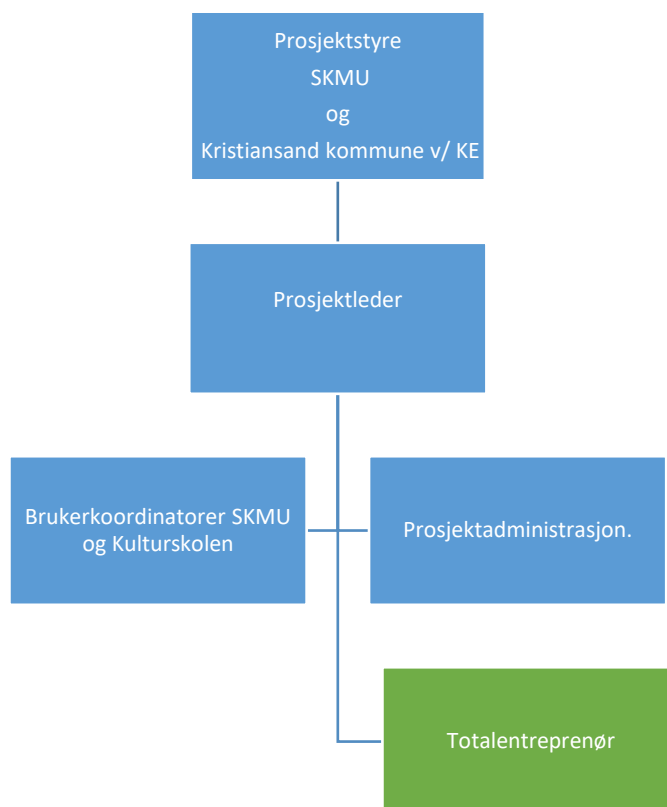
For Forprosjektfasen inngås egne kontrakter mellom entreprenør og oppdragsgiver for hvert av prosjektene (dvs. en kontrakt for Kunstsilo, og en kontrakt for Kulturskole). Tilsvarende gjøres for Gjennomføringsfasen ved en eventuell innløsning av opsjon.

A.3 Organisasjon og entreprisemodell

A.3.1 Oppdragsgivers organisering

Kristiansand kommune v Kristiansand Eiendom (KE) og Sørlandets kunstmuseum (SKMU) har inngått en avtale om å gjennomføre Forprosjektet / Samhandlingsfase i fellesskap for de to prosjektene.

Organisasjonsplan for eier og prosjektorganisasjon for Forprosjekt/samhandlingsfasen:

Organisering av gjennomføringsfasen vil avhenge av om Oppdragsgiver velger å gå videre parallelt eller samkjørt med de to prosjektene.

A.3.2 Krav til totalentreprenørens organisering

Det er avgjørende at det etableres en prosjektorganisasjon med nødvendig kompetanse og erfaring. De prosjektdeltakere som velges, skal ha faglige og personlige egenskaper for å kunne gjennomføre samhandling basert på åpenhet, tillit og kreativ tenking med formål om å utvikle og gjennomføre et optimalisert prosjekt.

Hensikten med de angitt kravene nedenfor er å sikre at rollene blir ivaretatt av personer som har tilstrekkelig og riktig kompetansenivå til å kunne gjennomføre kontrakten og møte forventningene fra Oppdragsgiver.

For totalentreprenørens nøkkelpersonell fremgår krav og egenskaper i pkt A.3.2.1 til A.3.2.9 nedenfor. Nøkkelpersonellet vurderes i konkurransefasen. Jfr. del I kapittel 4.

For øvrig personell stilles det minstekrav jfr. A.3.2.10. Oppfyllelse av minstekrav kontrolleres før inngåelse av kontrakt, og vurderes ikke i konkurransefasen.

A.3.2.1 *Krav til totalentreprenørens prosjektleder (TE-PL)*

Totalentreprenørens prosjektleder (TE-PL) har en nøkkelrolle med ansvar for å lede og gjennomføre kontrakten for totalentreprenøren, lede Forprosjektfasen og lede Totalentreprenøren i Gjennomføringsfasen.

TE-PL må være en tydelig, aktiv og engasjert leder med gode kommunikasjons- og samarbeidsevner.

Rollen som TE-PL vil ha to ulike karakterer, i Forprosjektfasen og i Gjennomføringsfasen. I Forprosjektfasen vil hovedfokus være å utvikle et optimalt prosjekt innenfor de rammer som er gitt. I Gjennomføringsfasen vil hovedfokus være å ferdigstille prosjektet med den kvalitet og økonomi som er avtalt i Forprosjektfasen.

A.3.2.2 *Krav til totalentreprenørens prosjekteringsleder (TE-PRL)*

Prosjekteringsleder (PRL) har en nøkkelrolle med å lede og koordinere prosjekteringsprosessen. PRL skal være ansvarlig for løpende kalkulasjon av prosjektet og prosjekteringsprosessen skal følge prinsippene for kostnadsstyrt prosjektering. PRL har ansvaret for at intensjoner, målsetninger og krav til prosjektet ivaretas for det tverrfaglige samarbeidet i prosjektgruppen.

PRL må være en strukturert person med gode evner til planlegging og koordinering av prosesser. Det er også viktig med god tverrfaglig forståelse og god kommunikasjon med de andre deltakerne i prosjekteringsgruppen. PRL har det overordnede ansvaret for all dokumentasjon i prosjektet, herunder også sluttdokumentasjon og FDV. PRL skal også være koordinator prosjektering (KP).

For å tilfredsstille kravene i Byggherreforskriften skal det inngås en egen skriftlig avtale mellom Oppdragsgiver og totalentreprenør om KP-rollen.

PRL må være en tydelig, aktiv, strukturert og engasjert leder med gode kommunikasjons- og samarbeidsevner samt god tverrfaglig forståelse.

A.3.2.3 *Krav til prosjektleder tekniske fag (PL-TEKN)*

Prosjektleder for tekniske fag (PL-TEKN) har en nøkkelrolle med tverrfaglig samordning og koordinering av alle de tekniske fagene i Forprosjekt- og Gjennomføringsfasen. PL-TEKN har ansvaret for at intensjoner, målsetninger og krav til prosjektet blir ivaretatt i det tverrfaglige samarbeidet innenfor grupperingene av tekniske rådgivere og tekniske entreprenører.

PL-TEKN må være en strukturert person med gode evner til planlegging og koordinering av de tekniske fagene. Det er også viktig med god tverrfaglig forståelse og evne til å kommunisere med øvrige deltakere i prosjektet. PL-TEKN har et spesielt ansvar for å drive fram prosjektet sammen med arkitekt. PL-TEKN har ansvar for ITB-koordinering (ITB) (Iht. NS 3935).

PL-TEKN må være en aktiv, strukturert og engasjert leder med gode kommunikasjons- og samarbeidsevner, god tverrfaglig forståelse, og kunnskap knyttet til alle tekniske fag og ITB-rollen.

Rollen som PL-TEKN er en nøkkelrolle for å skape gode gjennomarbeidede tekniske valg og løsninger og for å sikre leveransen både i Forprosjektfasen og Gjennomføringsfasen.

A.3.2.4 *Krav til totalentreprenørens anleggsleder (TE-AL)*

Totalentreprenørens anleggsleder (TE-AL) har en nøkkelrolle med ansvar for å lede og gjennomføre kontrakten på byggeplass for Totalentreprenøren.

TE-AL må være en tydelig, strukturert, aktiv og engasjert leder med gode samarbeids- og kommunikasjonsevner og tverrfaglig forståelse.

Rollen som TE-AL vil i Gjennomføringsfasen ha hovedfokus på å utføre prosjektet med den kvalitet og økonomi som er avtalt etter gjennomført forprosjekt, koordinering av aktiviteten på byggeplassen og representere Totalentreprenøren på byggeplassen.

A.3.2.5 *Krav til rådgivende ingeniør bygg (RIB)*

Rådgivende ingeniør bygg (RIB) har en nøkkelrolle med ansvar for å byggprosjektere på vegne av Totalentreprenøren.

RIB må være en tydelig, strukturert, aktiv og engasjert leder med gode samarbeids- og kommunikasjonsevner og tverrfaglig forståelse.

RIB må ha evne til å tenke på gode tilpasninger mellom eksisterende bygg (verneverdig kornsilo) og nye konstruksjoner, god kjennskap til rehabilitering/transformasjon av eldre betongkonstruksjoner og prosjektering av bygg med strenge krav til lyd gjennomgang og akustikk.

Det er også viktig med god tverrfaglig forståelse og evne til å kommunisere med øvrige deltakere i prosjektet. RIB har et spesielt ansvar for å drive fram prosjektet sammen med arkitekt og TE-PL.

RIB må være en tydelig, strukturert, aktiv og engasjert leder med gode samarbeids- og kommunikasjonsevner og tverrfaglig forståelse.

A.3.2.6 *Krav til rådgivende ingeniør brannteknikk (RIBr)*

Rådgivende ingeniør brannteknikk (RIBr) har en nøkkelrolle med ansvar for å brannprosjektere på vegne av Totalentreprenøren.

RIBr må være en tydelig, strukturert, aktiv og engasjert leder med gode samarbeids- og kommunikasjonsevner og tverrfaglig forståelse.

For RIBr er det viktig å ha kunnskap til å gjennomføre analyser (ikke kun pre-aksepterte løsninger), herunder analyse av brann og røykspredning og vurderinger knyttet til rømningskonsept med evakueringssimulering.

A.3.2.7 *Krav til rådgivende ingeniør elektroteknikk (RIE)*

Rådgivende ingeniør elektroteknikk (RIE) har en nøkkelrolle med ansvar for prosjektering av elektronikk på vegne av Totalentreprenøren.

RIE må være en tydelig, strukturert, aktiv og engasjert leder med gode samarbeids- og kommunikasjonsevner og tverrfaglig forståelse.

For RIE er det viktig å ha kunnskap om lys-teknikk og design for museumsanlegg (utstillingsrom og fellesarealer), lyd- og lysanlegg, sikringsanalyser og adgangskontroll.

A.3.2.8 *Krav til rådgivende ingeniør ventilasjons- og klimateknikk (RIV)*

Rådgivende ingeniør ventilasjons- og klimateknikk (RIV) har en nøkkelrolle med ansvar for prosjektering innenfor sitt fagområde på vegne av Totalentreprenøren.

RIV må være en tydelig, strukturert, aktiv og engasjert leder med gode samarbeids- og kommunikasjonsevner og tverrfaglig forståelse.

For RIV er det viktig å ha kunnskap om krav til klimastyring (eksempelvis utstillingsarealer og magasin), prosjektering av ventilasjonsanlegg i bygg med strenge krav til rom- og bygningsakustikk.

A.3.2.9 *Krav til rådgivende ingeniør akustikk (RIAk)*

Rådgivende ingeniør akustikk (RIAk) har en nøkkelrolle med ansvar for prosjektering innenfor sitt fagområde på vegne av Totalentreprenøren.

RIAk må være en tydelig, strukturert, aktiv og engasjert leder med gode samarbeids- og kommunikasjonsevner og tverrfaglig forståelse.

For RIAk er det viktig å ha kunnskap om generell rom- og byggakustikk for bygg av tilsvarende art.

A.3.2.10 *Minstekrav til andre roller i prosjektorganisasjonen*

Andre roller i Totalentreprenørens prosjektorganisasjon skal tilfredsstille de minimumskrav som er angitt i tabellen nedenfor.

Hovedressursen som tilbys innfor hver prosjektrolle i tabellen nedenfor må ha dokumentert erfaring som hovedressurs i prosjekt med relevant størrelse og kompleksitet.

Prosjektrolle	Formell utdanning (minstekrav)	Prosjektkompetanse (minstekrav)
Prosjektleder underentreprenører (rør,		Prosjektleder for minimum 2 bygg over 5 000 m ² BTA.

ventilasjon, elektro, grunn).		
VVS teknisk rådgivning (Vann, avløp og varme).	Ingeniør/Bachelor eller tilsvarende.	Minimum 5 års erfaring med VVS teknisk rådgivning knyttet til byggeprosjekter. Minst ett bygg må være større enn 5 000 BTA.
Energi- og miljørådgiver (RIEM).	Ingeniør/Bachelor eller tilsvarende.	Minimum 5 års erfaring med Energiteknisk rådgivning knyttet til byggeprosjekter. Minst ett bygg må være større enn 5 000 BTA.
Geoteknisk rådgivning (RiG).	Ingeniør/Bachelor eller tilsvarende med spisskompetanse på geoteknisk rådgivning.	Minimum 5 års erfaring med geologisk rådgivning knyttet til byggeprosjekter. Minst ett bygg må være større enn 5 000 BTA.
BIM-koordinator (BIM).		Minimum 5 års erfaring som BIM-koordinator knyttet til byggeprosjekter. Minst ett bygg må være større enn 5 000 BTA.
Fremdriftsstyrer	Ingeniør/bachelor eller tilsvarende.	Minimum 5 års erfaring fra ett eller flere av følgende områder: fremdriftsplanlegger, fremdriftsstyrer. Minst ett bygg med størrelse over 5 000 m ² og rollen som fremdriftsplanlegger, fremdriftsstyrer.

Som kravspesifikasjon og kontraktbetingelser er det stilt minimumskrav til prosjektdeltakernes formelle utdannelse og erfaring. Ved innlevering av tilbud forplikter leverandøren å stille med en prosjektorganisasjon som tilfredsstill disse kravene.

For å sikre at kravspesifikasjonen er oppfylt skal det, før inngåelse av kontrakt, foreligge CV-er på personer i alle roller i prosjektorganisasjonen. Oppdragsgiver kan kreve utskifting av personer som ikke tilfredsstill minimumskravene til utdannelse og erfaring.

Kravspesifikasjonens minstekrav skal også tilfredsstilles ved eventuelt bytte av person, ved endrete ansettelsesforhold eller ved sykdom etc. Ved bytte av person skal tilsvarende eller bedre kompetanse tilbys. Ved bytte skal det være en overlapsperiode hvor erfaringsoverføring kan skje. Kostnaden ved dette skal bæres av leverandøren. Se for øvrig konkurransegrunnlagets del II pkt. B.2.1.2.

A.3.3 Tiltransport

Forprosjekt fase 1 for Kunstsilo ble avsluttet i januar 2018. Skisseprosjekt for Kulturskole ble avsluttet i mai 2018. Oppdragsgiver har besluttet at arkitekt (Mestres Wåge Arkitekter AS) skal tiltransporteres til totalentreprenøren. Øvrige rådgivere fristilles.

Oppdragsgiver og arkitekt har inngått prosjektavtale for prosjektet. Ytterligere informasjon om arkitekt og avtalte timepriser og oppmøtekostnader fremgår av bilag 9.1 og 9.2 og 9.3.

A.3.4 Entreprisemodell

Kontrakten er delt inn i en Forprosjektfase basert på reglene i NS 8401:2010 etter medgått tid, og en Gjennomføringsfase basert på reglene i NS 8407:2011 med vederlagsmodell i form av fastpris. Gjennomføringsfasen skal være en opsjon for Oppdragsgiver. Totalentreprenøren er forpliktet til å inngå kontrakt for Gjennomføringsfasen dersom Oppdragsgiver utløser opsjonen.

For Forprosjektfasen legges det opp til stor grad av samhandling. I Gjennomføringsfasen gjelder det en plikt til utvidet samarbeid. Siktemålet i begge faser er å sikre at Oppdragsgiver knytter til seg aktører som kan og vil påvirke prosjektresultatet og prosjektforløpet.

I Forprosjektfasen vil Oppdragsgiver etablere et felles prosjektkontor i Kristiansand hvor entreprenørens prosjektledelse samt sentrale rådgivere møtes fast minst 2-3 dager hver uke for å jobbe sammen om prosjektet.

I Gjennomføringsfasen plikter Totalentreprenøren å sikre fasiliteter på byggeplass for Oppdragsgivers organisasjon. Totalentreprenør plikter videre å legge til rette for at det blir mulig å gjennomføre utvidet samarbeid og tett dialog mellom Totalentreprenør, Oppdragsgiver og brukere slik at det oppnås høy kvalitet og et effektivt byggeri der grensesnittspørsmål blir ivaretatt fortløpende.

Pkt. B.2.2.2 og B.2.3.2 inneholder nærmere regler for gjennomføring av samhandlingen i Forprosjektfasen og den utvidede samarbeidsplikten i Gjennomføringsfasen.

Totalentreprenøren skal ved oppstart av Forprosjektfasen kvalitetssikre prosjektmaterialen og etablere en kalkyle av prosjektet slike det foreligger. Dette skal danne basis for det arbeidet som skal gjøres for å optimalisere prosjektet innenfor rammebetingelsene. Kalkylen skal etableres i henhold til Bygningsdeltabellen NS3451 på tresifret nivå (nivå 3). Kalkylen skal være totalentreprenørens selvkost. Totalentreprenøren skal bearbeide kalkylen underveis i Forprosjektfasen og med basis i kalkylen etablere en fastpris (kontraktsum) ved avslutning av Forprosjektfasen.

Nærmere regler om vederlagsmodellen som skal gjelde for Gjennomføringsfasen er inntatt i pkt. B.2.4 og kapittel F.

Arbeidet med prosjektet skal følge prinsippene om åpen bok. Det betyr i praksis at all kommunikasjon, alle typer dokumenter og informasjon skal være tilgjengelig for alle prosjektdeltakere. Dette gjelder også dokumenter som vanligvis regnes som interne og forretningsmessige dokumenter. Prinsippet om åpen bok gjelder for alle deltakere i prosjektet, også samtlige av Totalentreprenørens samarbeidspartnere.

Det skal etableres et felles elektronisk prosjekthotell hvor all kommunikasjon, informasjon og krav til prosjektet er samlet.

A.3.5 Opsjon vederlagsmodell for enkelte arbeider

Som opsjon til beskrevet vederlagsmodell kan Oppdragsgiver endre vederlagsformen for følgende arbeider:

Vederlagsformen for grunnarbeider, rivearbeider, betongrehabilitering og/eller stabiliseringsarbeider for siloen kan endres fra *fastpris* til *regningsarbeider*. Gjennom samhandling med Totalentreprenøren vil Oppdragsgiver beslutte endelig vederlagsform i løpet av Forprosjektfasen.

Opsjonen gjelder kun for Kunstsilo.

A.3.6 Opsjon forberedende arbeider

Oppdragsgiver har anledning til å beslutte igangsetting av forberedende arbeider, så som grunnarbeider, rivearbeider, betongrehabilitering og/eller stabiliseringsarbeider for silo, uten at opsjon knyttet til Gjennomføringsfasen skal anses som utløst. Partene avtaler dette nærmere i Forprosjektfasen, se kap. B.2.2.2.

A.4 Dokumentliste

DOKUMENTGRUPPE		DOKUMENT	
1	Konkurransesgrunnlag	I	Del I

2	Avtaledokumentet		Del II
A	Generell del	A1	Innledning
		A2	Kort om kontraktarbeidets omfang
		A3	Organisering og entreprisemodell
		A4	Dokumentliste
B	Kontraktsbestemmelser	B1	Alminnelige kontraktsbestemmelser
		B2	Spesielle kontraktsbestemmelser
C	Tekniske Krav	C1	Tekniske rammebetingelser
		C2	Teknisk beskrivelse
		C3	Tegninger og modeller
		C4	Tekniske referansedokumenter
D	Krav til byggeprosessen	D1	Administrative rutiner
		D2	Kvalitetssikring
		D3	Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)
		D4	Øvrige krav til byggeprosessen
E	Frister og dagmulker	E1	Frister
		E2	Dagmulker

		E3	Ikke aktuelt
F	Vederlaget	F1	Prissammenstilling
		F2	Nærmere om timepriser
		F3	Påslag side- og underentreprenører
		F4	Opsjoner
		F5	Prisregulering
G	Oppdragsgiverens ytelser		Ikke aktuelt
	Bilag	1-10	Egne bilag

B Kontraksbestemmelser

B.1 Generelle kontraksbestemmelser

NS 8401:2010 for Forprosjektfasen og NS 8407:2011 for Gjennomføringsfasen legges til grunn for prosjektet med tillegg for spesielle kontraksbestemmelser jf. pkt. B2 nedenfor.

B.2 Spesielle kontraksbestemmelser

B.2.1 Spesielle kontraksbestemmelser for hele kontraksperioden

B.2.1.1 Språk

Norsk språk skal benyttes under gjennomføringen av kontrakten. Totalentreprenøren bærer alt ansvar som måtte følge av feil og misforståelser hos personell som ikke behersker norsk på en tilfredsstillende måte.

B.2.1.2 Bruk av nøkkelpersonell

Nøkkelpersonellet skal selv utføre oppdraget innenfor sin rolle, og skal være løpende kjent med alt arbeid som skjer innenfor avtalen.

Totalentreprenøren kan ikke uten oppdragsgivers skriftlige samtykke skifte ut sin prosjektleder, anleggsleder, prosjekteringsleder eller personer som ble evaluert i forbindelse med tildeling av kontrakten eller avtalt som erstatning for slik person.

Oppdragsgiver kan bare nekte samtykke dersom han har saklig grunn. Oppdragsgiver skal svare innen rimelig tid etter han har mottatt forespørsel om samtykke. Ved bytte av personell kan byggherren i rimelig utstrekning kreve kostnadsfri overlapping.

Dersom slikt personell, uten skriftlig samtykke skiftes ut, på tross av at byggherren har saklig grunn til å nekte, betales en dagmulkt på NOK 10.000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av byggherren. Dagmulkt påløper uansett ikke der oppdragsgiver har unnlatt å påberope seg kontraksbrudd uten ugrunnet opphold etter at han ble kjent med personskiftet.

Samlet dagmulksansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 10% av kontraktssummen, maksimalt NOK 300.000. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

B.2.1.3 Kontraksmedhjelpere

Totalentreprenøren kan ikke, uten Oppdragsgivers skriftlige samtykke, ha flere enn to ledd i leverandørkjeden under seg. Samtykke vil kun være aktuelt dersom vilkårene i forskrift om offentlige anskaffelser § 19-3 (2) er oppfylt.

Leverandørens bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig. Bruk av bemanningsselskap skal varsles byggherren og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a. Byggherren kan bare nekte bruk der han har saklig grunn.

Ved inngåelse av kontrakter om underentreprise, skal totalentreprenøren i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser innhente skatteattest for kontrakter i tilknytning til oppdraget som overstiger en verdi på kr 500 000,- eks. mva. Fra undertotalentreprenører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Totalentreprenøren skal på forespørsel og uten ugrunnet opphold kunne fremlegge ovennevnte dokumentasjon.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeider under denne avtalen skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Ved brudd på bestemmelsen kan Oppdragsgiver sette en rimelig frist for Totalentreprenøren til å rette forholdet. Unnlattelse av å rette forholdet innen fristens utløp, anses som mislighold som gir Oppdragsgiver rett å heve avtalen.

B.2.1.4 Rett til å bruke prosjekteringsmaterialet / Sikring av data

Oppdragsgiveren erverver eiendomsrett og full disposisjonsrett til alt papirbasert og elektronisk lagret materiale etter hvert som det produseres i henhold til denne kontrakten, herunder rett til å bruke slikt materiale i kontrakt med en annen enn Totalentreprenøren.

Oppdragsgiver skal uavhengig av organisasjonsform, ha eierskap og alle rettigheter (inkludert, men ikke begrenset til opphavsrett) til alt arbeid som gjøres i og i forbindelse med oppdraget, også mht. alle data som ligger i BIM eller er tilknyttet BIM (inkl. beregninger, simuleringer, databaser, objekt bibliotek) og FDV-dokumentasjon og andre leveranser utviklet og fremskaffet av de prosjekterende og entreprenørene / leverandørene.

Der det er stilt krav om at materiale skal eksporteres og leveres på standardiserte formater som f.eks. IFC, skal det samme materialet også leveres i originalformat.

Oppdragsgiver skal ha full bruksrett til fabrikkspesifikke opplysninger for gjenbruk men overtar ikke opphavsrettighetene.

Avtalepartene skal sikre at Oppdragsgivers rettigheter knyttet til oppdraget videreføres og sikres i avtaler med underentreprenører og leverandører.

B.2.1.5 *Etiske krav og antikorrupsjonsarbeid*

Totalentreprenøren skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Varer og materialer, som leveres til Oppdragsgiveren, skal være fremstilt under forhold som er forenlige med krav angitt i sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og i nasjonal lovgivning.

Totalentreprenøren påtar seg å etablere, implementere og håndheve et antikorrupsjonsregelverk som fastslår:

- a) At virksomheten har nulltoleranse for alle former for bestikkelser, korrupsjon, tilretteleggingsbetaling og/eller smøring. Antikorrupsjonsregelverket skal bli vidt kommunisert og distribuert i virksomheten.
- b) At virksomheten tilrettelegger for tilfredsstillende og hensiktsmessig opplæring i antikorrupsjonsregelverket til virksomhetens representanter, deriblant virksomhetens ledere, ansatte og selgere.

Det bekreftes at Oppdragsgiveren, etter anmodning, vil bli gitt rett til gjennomgåelse og verifikasjon av virksomhetens regler, prosedyrer og etterlevelse av antikorrupsjonsregelverket.

Brudd på ovennevnte bestemmelser er å anse som et mislighold av kontrakten. Ved mislighold plikter totalentreprenøren å rette de påpekte manglene, uavhengig av kostnadene ved slik retting, innen en rimelig tidsfrist fastsatt av Oppdragsgiveren. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten Oppdragsgiveren bestemmer.

Manglende utbedring etter pålegg, er å anse som et vesentlig mislighold av kontrakten, som gir Oppdragsgiveren rett til å gjøre gjeldende alminnelige misligholdsbeføyelser som blant annet prisavslag, erstatning og eventuelt heving.

B.2.1.6 *Lønns- og arbeidsvilkår*

Totalentreprenøren skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos underentreprenører som direkte medvirker til oppfyllelse av kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med denne bestemmelsen.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal lønns- og arbeidsvilkårene være i samsvar med gjeldende forskrifter. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om

- a) minste arbeidstid,
 - b) lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og
 - c) dekning av utgifter til reise, kost og losji,
- i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Totalentreprenøren skal på oppfordring legge frem dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet. Totalentreprenøren skal også fremlegge dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkårene hos underentreprenørene.

Dersom totalentreprenøren og hans kontraktsmedhjelpere ønsker å gjennomsnittsberegne arbeidstiden i henhold til arbeidsmiljøloven § 10-5 for arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid, kan totalentreprenøren søke byggherren om dette. Samtykke vil kun bli gitt dersom arbeidsgiver dekker reisekostnader og sørger for kost og losji, jf. forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge av 23.09.16 nr.1241 § 6.

Byggherren har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for arbeidsgiveren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert. Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos totalentreprenøren kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving, selv om leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan byggherren på samme måte kreve at totalentreprenøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for byggherren.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.1.7 *Krav om bruk av lærlinger*

Det er et krav at leverandøren er tilknyttet en lærlingordning og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet i tjenestekontrakter og kontrakter om bygg og anleggsarbeider.

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 7 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene samlet (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, samt anleggsgartnerfaget) utføres av lærlinger, jf. opplæringslova § 4-1.

Kravene kan oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5.

Kravene kan også oppfylles ved å benytte lærlinger etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS- land og personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt etter tilsvarende ordning som kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, i annet EU-/EØS-land.

Kravet kan oppfylles av totalentreprenøren og en eller flere av hans undertotalentreprenører. Dersom arbeidene ikke er egnet ut fra arbeidets art og helse, miljø og sikkerhet kan byggherren tillate at prosentkravene ovenfor fravikes.

Totalentreprenøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraksarbeidet, sannsynliggjøre at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Totalentreprenøren skal stille tilsvarende krav som i denne bestemmelse til sine underleverandører. Oppdragsgiver kan kreve at totalentreprenøren bytter ut de underleverandører som ikke oppfyller sine plikter etter denne bestemmelse.

Dersom totalentreprenøren kan dokumentere at det ikke har vært mulig å inngå lærlingavtaler til å besette stillingene med, bortfaller vilkåret dersom heller ikke Oppdragsgiver kan bistå med å skaffe lærlinger.

Vesentlig mislighold som ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren, kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving.

B.2.1.8 Krav om faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraksarbeidet skal minimum 50 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Kravet kan også oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land. I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

Totalentreprenøren skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden. Byggherren kan stanse arbeidet dersom det er grunn til å tro at mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren.

B.2.1.9 Krav vedrørende bruk av innleide/arbeidskraft fra bemanningsforetak

Totalentreprenøren skal sørge for at personell fra bemanningsforetak som totalentreprenøren benytter til å oppfylle kontrakten med byggherren, har arbeidskontrakter som sikrer disse tarifflønn e.l. mellom etterfølgende oppdrag – enten oppdragene er for byggherren eller andre - så lenge kontraktsperioden mellom totalentreprenøren og byggherren varer.

Brudd på bestemmelsen kan påberopes av både byggherren og den enkelte ansatte som grunnlag for erstatning fra totalentreprenøren.

B.2.1.10 Byggrenhold

Totalentreprenøren skal dokumentere at alle kontrakter som innebærer renholdsvirksomheter skal ha offentlig godkjenning fra Arbeidstilsynet. Dette skal dokumenteres senest 2 måneder før aktuelle renholdsvirksomheter starter opp sine arbeider.

B.2.1.11 Pliktig medlemskap i StartBANK

Totalentreprenøren skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Totalentreprenøren skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgifts informasjon) i hele kontraktsperioden.

B.2.1.12 Rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Kontrakt gitt til utenlandsk totalentreprenør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i henhold til skatteforvaltningsloven § 7-6.

Totalentreprenøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden.

Totalentreprenøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt byggherren som følge av at totalentreprenøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er totalentreprenørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.1.13 Krav til innsendelse av mannskapslister

Før oppstart av arbeidet, skal totalentreprenøren oversende byggherren en liste over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Ved endringer i arbeidsstokken, skal totalentreprenøren sende byggherren oppdatert oversiktsliste uten ugrunnet opphold.

Byggherren skal til enhver tid ha rett til innsyn i oversiktsliste over alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Oversiktslisten skal føres og kontrolleres daglig i henhold til forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser.

B.2.1.14 Brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser

Totalentreprenøren og eventuelle underentreprenører skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Byggherren kan til enhver tid foreta kontroll av totalentreprenørens og eventuelle underentreprenørers oppfyllelse av forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom totalentreprenøren i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan byggherren, etter at totalentreprenøren er gitt en frist til å rette, heve kontrakten. Dersom totalentreprenøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan byggherren heve kontrakten uten at totalentreprenøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og totalentreprenøren kan sannsynliggjøre overfor byggherren at kravet ikke er berettiget.

Dersom totalentreprenørens underentreprenør i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan byggherren, etter at underentreprenør er gitt en frist til å rette, kreve at totalentreprenøren snarest mulig skifter ut sin underentreprenør for entreprenørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og entreprenøren kan sannsynliggjøre overfor Byggherren at kravet mot underentreprenør ikke er berettiget. Dersom entreprenøren ikke skifter ut underentreprenøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan byggherren heve avtalen.

Alle avtaler entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.1.15 Krav om betaling til bank

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.1.16 Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel/forbud mot kontant betaling

All betaling totalentreprenøren foretar i forbindelse med utførelsen av skal betales med elektronisk betalingsmiddel.

Alvorlige brudd på denne bestemmelsen gir byggherren rett til prisavslag tilsvarende betalingen.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.1.17 Identitetskort og føring av oversiktsliste

Totalentreprenøren skal sørge for at alle som utfører arbeid på kontrakten har gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet fra og med første dag på arbeidsplassen. Alle arbeidstakere skal ha HMS-

kortet lett synlig. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.a. aksepteres ikke som HMS-kort. Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort vil bli bortvist fra byggeplassen. Oppdragsgiver har krav både på å få se enkeltkort og å få oversikt/dokumentasjon fra entreprenøren over hvem som har gyldige HMS-kort.

Oppdragsgiver skal til enhver tid ha oversikt over alle som utfører arbeid på arbeidsstedet. For at Oppdragsgiver skal kunne ivareta denne oppgaven på en tilfredsstillende måte, skal Totalentreprenøren daglig føre oversiktsliste med navn og organisasjonsnummer på alle arbeidsgivere som utfører kontraktsarbeid. For hver av disse spesifiseres navn, fødselsdato og nasjonalitet på alle arbeidstakere som utfører kontraktsarbeid.

Personer som leverer varer, og andre som i kortere perioder befinner seg innenfor arbeidsområdet uten å delta i kontraktsarbeidet, omfattes ikke av disse bestemmelsene.

B.2.1.18 Opplæring og kompetanse

Totalentreprenøren skal sørge for at det gis opplæring i risiko og helsefarer ved utførelse av kontraktsarbeidet.

Totalentreprenøren skal utarbeide instruks og om nødvendig gi opplæring i bruk av personlig verneutstyr.

Kvalifikasjoner og gjennomført opplæring skal dokumenteres.

B.2.1.19 Oppdragsgivers sanksjonsrett

Ved manglende bruk av påbudt personlig verneutstyr, eller andre brudd den enkelte arbeidstaker svarer for, vil det først bli gitt skriftlig advarsel, deretter skriftlig bortvisning fra arbeidsstedet.

Dersom totalentreprenøren eller underleverandører unnlater å utarbeide sikkerhetsrutiner eller å etterkomme anvisninger for å ivareta SHA kan Oppdragsgiver iverksette følgende tiltak:

1. Stanse arbeidet inntil forholdet er brakt i orden. Dette gir ikke totalentreprenøren rett til godtgjørelse for de merkostnader dette måtte påføre ham.
2. Fastsette kort frist for iverksetting av tiltak. Oppdragsgiver kan selv sørge for å få tiltak gjennomført eller iverksatt for entreprenørens regning hvis ikke entreprenøren selv gjennomfører tiltaket innen gitt frist.
3. Ved konstatert brudd på kontraktsbestemmelser og gjeldende regelverk om HMS/SHA, og totalentreprenøren ikke har rettet opp forholdet innen en gitt tidsfrist, kan Oppdragsgiveren heve kontrakten. Oppdragsgiver har også rett til å be om at nøkkelpersonell som ikke overholder HMS/SHA-krav byttes ut uten at totalentreprenøren kan kreve økonomisk kompensasjon.

B.2.1.20 Arbeidstid

Oppdragsgiver skal til enhver tid holdes orientert om arbeidstidsordninger som benyttes.

B.2.1.21 Media

Totalentreprenøren skal ikke uttale seg til media om forhold vedrørende kontraktsarbeidene uten på forhånd å ha konferert med Oppdragsgiver. Generelt skal det henvises til Oppdragsgiver i slike saker.

B.2.1.22 Mislighold av kontraktsforpliktelser – konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.1.23 Revisjon

Byggherren, eller ekstern revisor engasjert av byggherren, kan gjennomføre revisjon hos entreprenøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til seks måneder etter at slutfaktura er betalt for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Entreprenøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for byggherrens kontroll. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører.

Alle avtaler entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

B.2.1.24 Oppsigelse

Oppdragsgiveren kan på et hvert trinn i gjennomføringen av prosjektet si opp kontrakten/-e med totalentreprenøren i de tilfeller som er nevnt i forskrift om offentlige anskaffelser § 28-3.

B.2.1.25 Brudd på konkurranselovgivningen

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at totalentreprenøren har brutt konkurranselovens §§ 10 og 11, eller tilsvarende bestemmelser, kan byggherren heve kontrakten dersom dette etter en konkret vurdering anses for å være forholdsmessig.

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at totalentreprenørens underleverandør har brutt konkurranselovens §§ 10 eller 11, eller tilsvarende bestemmelser, kan byggherren kreve at totalentreprenøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør uten kostnad for byggherren. Retten

til å kreve utskiftning gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og totalentreprenøren overfor byggherren kan sannsynliggjøre at kravet mot underleverandøren ikke er berettiget. Dersom totalentreprenøren ikke skifter ut underleverandøren, kan byggherren heve avtalen.

Før heving etter første ledd og før krav om utskiftning av underleverandør i annet ledd skal byggherren vurdere den tid som er gått siden bruddet på konkurranselovens §§ 10 og 11 ble begått, hvilke tiltak totalentreprenøren og/eller underleverandøren har iverksatt for å forebygge gjentakelser og eventuelt andre momenter som kan ha betydning for vurderingen av om hevingen eller utskiftningen er forholdsmessig. Dersom bruddet på konkurranselovgivningen direkte har rammet eller berørt byggherren, vil heving alltid anses å være forholdsmessig.

B.2.1.26 Hevning

Oppdragsgiver har rett til å heve avtalen dersom totalentreprenøren eller underentreprenøren blir rettskraftig dømt eller har vedtatt et forelegg for de straffbare forhold som fremkommer av forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2.

B.2.1.27 Tvister

Tvister skal avgjøres av de alminnelige domstoler.

B.2.2 Særlige bestemmelser for Forprosjektfasen

For Forprosjektfasen får reglene i NS 8401:2010 anvendelse med følgende tillegg og endringer:

B.2.2.1 Forprosjektfasen skal gjennomføres i samhandling mellom partene

I Forprosjektfasen skal prosjektet utvikles i samhandling mellom Totalentreprenør, Oppdragsgiver og Brukere.

Totalentreprenøren plikter å delta på de møter og samlinger Oppdragsgiver innkaller til, samt stille med det personell som Oppdragsgiver mener er nødvendig. Totalentreprenøren har rett til å møte med personell også utover dette.

B.2.2.2 Formålet med samhandling i Forprosjektfasen

Intensjonen om samarbeid og bruk av Totalentreprenørens kompetanse i Forprosjektfasen innebærer blant annet at partene skal:

- Gjennomføre et effektivt prosjekt, der det kontinuerlig jobbes for å optimalisere løsninger og valg. Utover byggekostnader og kvalitet, skal det legges særlig vekt på totaløkonomi for Oppdragsgiver, i form av levetidsbetraktninger og fremtidige vedlikeholdskostnader.
- Gjennomføre samarbeidet som et teamarbeid basert på åpenhet, tillit og gjensidig respekt Partene og de øvrige aktørene imellom.
- Aktivt og lojalt bidra til et konstruktivt samarbeidsklima, både mellom Partene og de øvrige aktørene i Prosjektet.
- Ha fokus på problemløsning.
- Gjennomføre en løpende evaluering av de mål som er satt for prosess og resultat.
- Legge til rette for at samarbeidet kan fortsette etter samme retningslinjer i Gjennomføringsfasen.
- Legge til rette for utstrakt koordinering og samarbeid mot andre tilstøtende prosjekter.
- Identifisere og kvantifisere synergier med å gjennomføre Kunstsilo og Kulturskole med parallell eller forskjøvet fremdrift.

Formålet med samhandlingen er videre å sikre felles forventninger til prosjektet, herunder:

- Gjennomgå Oppdragsgivers kravspesifikasjon.
- Utarbeide en omforent utredningsplan som tar for seg de temaer som gruppen anser som fornuftig å utrede.
- Vurdere kost/nytte av å gjennomføre utredningen
- Utdype og detaljere valgte løsninger.
- Utarbeidelse av fremdriftsplan, prosjekteringsplan og beslutningsplan.
- Utarbeidelse av grensesnittmatrise og plan for grensesnitt-avklaringer i detaljprosjektering og utførelse. I dette inngår tekniske- og fysiske- /bygningmessige grensesnitt samt grensesnitt mot Oppdragsgiverleveranser.

Oppdragsgiver skal ha anledning til å igangsette forberedende arbeider i Forprosjektfasen, uten at opsjon knyttet til at Gjennomføringsfase skal anses som utløst, jfr pkt. A.3.6. Partene avtaler dette nærmere. Som kontraktsvilkår for forberedende arbeider gjelder NS 8407 med de spesielle vilkår som fremkommer av kapittel B.

Valg av løsninger

Valg av materialer, utførelsesmåte og tekniske løsninger skal så vidt mulig gjøres i Forprosjektfasen. Dersom det ikke oppnås enighet, treffes avgjørelsen av oppdragsgiver.

Ansvar og risiko for prosjekteringen

Ved inngåelse av denne totalentreprisen med samhandling foreligger det et forprosjekt (Kunstsiloen) og et skisseprosjekt (kulturskolen), som er utarbeidet av oppdragsgivers rådgivere. Den videre

prosjekteringen skal bygge på dette grunnlaget. Etterhvert som prosjekteringen detaljeres og videreføres skal totalentreprenøren derfor løpende overta risikoen for de deler av forprosjektet som den videre prosjekteringen bygger på. Ved overgang til gjennomføringsfasen vil totalentreprenøren således ha ansvar og risiko for den samlede prosjekteringen som ligger til grunn for ytelsene under Gjennomføringsavtalen.

Utarbeidelse av pris for Gjennomføringsfasen

Beregning av kostnader og vederlag for utførelsesfasen skal være en integrert del av prosjekteringen allerede fra oppstart, og skal utføres av partene i fellesskap.

Følgende retningslinjer skal gjelde for beregning av kostnader og utarbeidelse av vederlaget:

- a) Vederlaget skal spesifiseres iht relevante deler av NS 3453 og i hovedtrekk være på tresiffernivå for kapittel 2 til og med 7 jf. NS 3451. Det skal kalkuleres i Excel.
- b) Alle priser skal være transparente og etterprøvbare, og det skal være fullt innsyn i prosesser rundt prisinnhenting og kalkulasjon.
- c) Innkjøp av materialer og arbeid, samt innleie av maskiner og utstyr skal baseres på netto inntakskost, fratrukket alle former for rabatter.

En prognose for de samlede kostnadene skal i samspillsfasen legges frem for oppdragsgivers prosjektansvarlige månedlig. Med mindre annet avtales skal vederlaget for utførelsesfasen baseres på pengeverdien på tidspunktet for inngåelse av Gjennomføringsavtalen.

B.2.2.3 Avbestilling (endring av NS 8401 pkt. 16)

Dersom Forprosjektfasen må avsluttes før fullføring på grunn av manglende politisk og/eller administrativ godkjenning, eller finansielle forhold, kan Oppdragsgiver avslutte arbeidene. Totalentreprenøren har i slike tilfeller rett på betaling for utførte arbeider, men ikke for noen form for erstatning, herunder tapt fortjeneste.

Oppdragsgiver har rett til å bruke prosjektmaterialet i samsvar med pkt. B.2.1.4.

B.2.2.4 Opsjon Gjennomføringsfase

Etter at Forprosjektfasen er avsluttet skal Oppdragsgiver ta stilling til om Kunstsilo og/ eller Kulturskole skal tas videre til Gjennomføringsfasen. Oppdragsgiver vil gi Totalentreprenøren eksplisitt skriftlig melding, pr prosjekt, om hvorvidt opsjonene utløses eller ikke.

Oppdragsgiver kan la være å utløse opsjonene uten at dette gir Totalentreprenøren krav på noen form for erstatning jfr. pkt. 2.2.3.

B.2.3 Særlige kontraktsbestemmelser for Gjennomføringsfasen

B.2.3.1 Innledning

Gjennomføringsfasen skal gjennomføres ut fra en totalentreprisemodell med en utvidet plikt til samarbeid. Vederlaget er basert på fastpris (kontraktsum) og arbeidene skal gjennomføres etter «åpen bok»-prinsippet. Det betyr at alle dokumenter hos totalentreprenøren og alle underentreprenører, rådgivere og leverandører er tilgjengelige for byggherres representanter i prosjektet. Byggherrens dokumentasjon og underliggende beslutningsunderlag er tilgjengelige for totalentreprenørens representanter i prosjektet. Åpen bok-prinsippet betyr imidlertid ikke at kontraktssum skal rekalkuleres i Gjennomføringsfasen. Partene skal omforenes om kontraktsum før eventuell utløsning av opsjon. Ved behov vil byggherren engasjere en uavhengig tredjepart for vurdering av kontraktsum med tilhørende kalkyle.

NS 8407:11 gjelder for Gjennomføringsfasen. I tillegg til de generelle reglene i B1 over gjelder følgende presiseringer og endringer:

B.2.3.2 Utvidet samarbeidsplikt

Totalentreprenøren plikter å utføre prosjektering og produksjon i tett samarbeid med Oppdragsgiver og brukere.

Omfanget av Totalentreprenørens utvidede samarbeidsplikt i Gjennomføringsfasen er ikke klart definert på forhånd, men rekker lenger enn det som følger av NS 8407 punkt 3 og punkt 21.4.

Som et minimum plikter Totalentreprenøren å delta i alle møter og i de organer mv., som Oppdragsgiver finner nødvendig for å gjennomføre prosjektet på en tilfredsstillende måte. Totalentreprenøren plikter å stille i møter med de personer som det er behov for i forhold til de tema som behandles.

Dersom nøkkelpersonell utfører sitt arbeid på slik måte at Oppdragsgiver oppfatter at det får konsekvenser for fremdrift, kvalitet eller kostnader, eller dersom nøkkelpersonell på annen måte opptrer klanderverdig eller for øvrig viser seg uegnet til å utføre sine arbeidsoppgaver, skal dette søkes løst på overordnet nivå. Partene skal etter slik henvendelse søke å finne en løsning på problemet. Dersom dette ikke lykkes, kan Oppdragsgiver kreve at Totalentreprenøren skifter ut vedkommende person for egen regning. Ved utskiftning skal oppdragsgiver godkjenne nytt personell for å sikre at kravene gitt i konkurransegrunnlaget blir ivaretatt.

B.2.3.3 Presisering av roller, ansvarsfordeling og risiko

At prosjektet gjennomføres med en utvidet samarbeidsplikt for Totalentreprenøren vil gi Oppdragsgiver større innblikk i Totalentreprenørens prosjektering og utførelse. Dette er likevel ikke et forhold som begrenser Totalentreprenørens ansvars- og risikoforhold i forhold til det som ellers følger av NS 8407.

Totalentreprenøren kan ikke legge til grunn at Oppdragsgiver gjør seg nærmere kjent med de løsninger som prosjekteres og utføres enn det som ellers vil gjelde i en alminnelig totalentreprisekontrakt etter en uendret NS 8407.

Oppdragsgiver anses ikke å ha valgt materialer, løsninger eller annen prosjektering i NS 8407 punkt 22. 4 og 24.1 sin forstand, med mindre dette uttrykkelig er krevet skriftlig av den som er oppgitt som Oppdragsgivers representant.

Underleverandører som er engasjert ved tidspunkt for samarbeidsmøter, skal delta på møtet. Samarbeidsmøtet kan utvides med fagpersoner.

B.2.3.4 Felleskontroller

Før kontraktsarbeidene starter opp skal det foretas en felles gjennomgang av Totalentreprenørens plan for hvordan kontraktsarbeidene skal legges opp.

Det skal gjennomføres minst 12 felleskontroller pr 12-måneders periode fordelt på forskjellige områder av bygget. Disse kontrollene skal gjennomføres på samme måte og med deltakelse av samme personell som Oppdragsgiver ellers benytter ved gjennomføring av egen stikkprøvekontroll.

B.2.3.5 Behandling og rapportering av mangler og avvik

Mangler og avvik som Totalentreprenøren avdekker skal rapporteres fortløpende og behandles iht. Totalentreprenørens kvalitetssikringsprosedyrer. Rapporten som skal oversendes Oppdragsgiver skal inneholde:

- Beskrivelse av mangel.
- Vurdering av årsaken.
- Beskrivelse av korrigerende tiltak, hva er gjort og tidspunkt for tiltak.
- Vurdering om senere gjentagelse av lignende type mangel kan forhindres gjennom oppdatering av kvalitetssystemet eller kvalitetsplanen.

B.2.3.6 Samarbeidsmøter

I tillegg til ordinære byggemøter mv. skal det avholdes samarbeidsmøter to ganger pr år. I tillegg skal det holdes samarbeidsmøte når en av partene ber om at møte holdes. Første møte skal holdes innen en måned etter at Gjennomføringsfasen har startet opp.

Hvis en av partene ber om det, skal representanter fra Oppdragsgivers og Totalentreprenørens ledelse delta, i tillegg til partenes stedlige ledelse.

Samarbeidsmøtene skal inneholde en evalueringsprosess hvor partene evaluerer hverandre verbalt og skriftlig. Det skal drøftes forslag til forbedringer vedrørende samarbeidsform, samt søke å løse eventuelle kontraktsmessige problemer.

B.2.3.7 Sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt. 7)

Oppdragsgiver stiller ikke sikkerhet.

B.2.3.8 Overdragelse av kontraktsforpliktelser (NS8407, pkt. 11)

Oppdragsgiver har rett til å overdra sine kontraktsforpliktelser til annet foretak, kommunal eller statlig myndighet eller disses rettsetterfølgere, som skal stå som eier eller bruker av Kontraktsgjenstanden.

B.2.3.9 Utbedring (NS 8402 pkt. 42.3)

Oppdragsgiver stiller ikke sikkerhet for mulige vederlagskrav.

Utbedringsarbeider skal utføres etter avtale og i forståelse med byggherren. Dersom hensynet til byggherrens bruk av kontraktsgjenstanden, herunder hans leietakers bruk, gjør det nødvendig å utføre arbeidet utenfor ordinær arbeidstid, plikter totalentreprenøren å gjøre dette uten overtidsgodtgjørelse.

B.2.4 Vederlagsmodell

B.2.4.1 Fastpris med åpen bok

Det er full åpenhet om økonomien. Alle parter er forpliktet til å medvirke til å optimalisere lønnsomheten i prosjektet. Se for øvrig B.2.3.1

C Tekniske krav

C.1 Tekniske rammebetingelse

Prosjektet skal følge alle de til enhver tid gjeldende relevante lover og forskrifter. Siste revisjon av gjeldene teknisk forskrift skal legges til grunn.

C.2 Teknisk beskrivelse

Se bilag 1.

C.3 Tegninger og modeller

Se bilag 2, 3, 7 og 8.

C.4 Tekniske referansedokumenter

Se bilag 4-6.

D Krav til byggeprosessen

D.1 Administrative rutiner

I Forprosjektfasen skal det etableres prosjektadministrative rutiner i form av PA-bok for henholdsvis prosjektering og utførelse.

D.2 Kvalitetssikring

Leverandørens eget system forutsettes benyttet.

Som ledd i prosjektets kvalitetssystem skal entreprenøren utarbeide kvalitetsplan for sine kontrollarbeider, utføre kvalitetssikring iht. planen samt månedlig rapportere kvalitet til Oppdragsgiver eller dens representant (byggeleder).

Totalentreprenør skal på eget initiativ foreta tilpasninger og suppleringer i kvalitetssystemet sitt slik at systemet blir hensiktsmessig i forhold til prosjektet og Oppdragsgivers krav og behov.

Det vil i regi av Oppdragsgiver gjennomføres egne uavhengig tredjepartskontroll av forhold som omhandler kvalitet og usikkerhetsstyring.

D.3 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Utvikles i Forprosjektfasen.

D.4 Øvrige krav til byggeprosessen

Utvikles i Forprosjektfasen.

E Frister og dagmulker

E.1 Frister

Følgende tentative hovedfremdriftsplan er lagt til grunn for prosjektet. Det tas forbehold om endringer i denne:

- Tildeling og kontraktsinngåelse oktober 2018
- Start Forprosjektfasen november 2018
- Avslutning Forprosjektfasen april 2019
- Beslutning om eventuell tiltredelse av opsjon mai 2019
- Oppstart Gjennomføringsfase mai 2019
- Ferdigmelding arbeider 1. kvartal 2021
- Prøvedrift / overtakelse 2. kvartal 2021

E.2 Dagmulker

Dagmulksdatoer avklares i forprosjekt basert på den detaljerte fremdriftsplanen som Totalentreprenøren skal utarbeide som del av forprosjektet.

Nr	Type	Dato	Dagmulkt
1	TETT BYGG		JA
2	FERDIGMELDING ARBEIDER		JA
3	GODKJENT DOKUMENTASJON		JA
4	SLUTTFRIST FOR ENTREPRENØR	Senest 1. kvartal 2021	JA

E.3 Framdriftsplanlegging

Avklares i Forprosjektfasen. (Det understrekes dog at entreprenøren som del av tilbudet skal utarbeide en fremdriftsplan som del av oppgaveforståelsen (jfr. Del I pkt 4.1.3).

F Vederlaget

F.1 Prissammenstilling

For å evaluere timeprisen med påslagsprosent i tilbudet har oppdragsgiverne kalkulert et tenkt referanseprosjekt av tilsvarende prosjekttype, størrelse og kompleksitet som det som er beskrevet i prosjektmateriale. I dette referanseprosjektet er time- og materialforbruk definert på forhånd og tilbyderne skal tilby sine timepriser og påslagsprosent som bindende tilbudspriser som skal gjelde for hele kontrakten.

Timepriser og påslagsprosent skal fylles inn i prisskjema i bilag 10. Referanseprisen framkommer ved automatisk summering på prisskjemaet og vil bli lagt til grunn for evalueringen.

Hensikten med priskriteriet er å evaluere tilbydernes generelle kostnadsnivå basert på timepriser og påslagsprosent. Dette må ikke forveksles med en tradisjonell tilbudspris knyttet til et prosjekt.

Timepriser på de angitte ressursene, samt påslagsprosentene er bindende tilbudspriser som skal benyttes ved beregning av fastpris (kontraktpris for Gjennomføringsfasen). Timepriser og påslagsprosent skal også benyttes ved eventuelle tilleggs-, endrings- og regningsarbeider i Gjennomføringsfasen.

I tillegg til å fylle ut bilag 10 skal prissammendraget nedenfor fylles ut for hovedpostene:

HOVEDPOST	SUM (KR. EKS. MVA)
PROSJEKTLEDELSE	
RÅDGIVERE	
BYGG	
RØR	
VENTILASJON	
EL + ANDRE INST.	
TELE/ AUTOMASJON	
UTOMHUS	
RIGG OG DRIFT	
SUM REFERANSEPRIS	

F.2 Nærmere om timepriser

Tilbudte timepriser i bilag 10 skal omfatte alle kostnader, herunder lønn, sosiale utgifter, oppmøte i Kristiansand (reisetid, reisekostnader, reise penger og diettutgifter), lokale reiser innenfor Kristiansand kommune og nærområde, servicebil etc. Timeprisene skal være de samme for overtid.

For fastsetting av pris for roller og arbeider som eventuelt ikke inngår i Prisskjemaet, følges prinsippene om *åpen bok*.

F.3 Påslag for side- og underentreprenører

Håndtert i prisskjema bilag 10 i F.1.

F.4 Opsjoner

Ikke aktuelt.

F.5 Regulering

Det skal ikke tas valutaforbehold.

Timepriser for alle timehonorerte arbeider justeres årlig 1. januar med første justering 1. juni 2019 i henhold til SSBs byggekostnadsindeks for boligblokk i alt. (BKI).

Ved en eventuell innløsning av opsjon for Gjennomføringsfasen skal prisregulering foretas i henhold til NS 8407.

G Oppdragsgivers ytelser

Ikke aktuelt.

BILAG:

- Bilag 1 – Kunstsilo_Forprosjektrapport fase 1
- Bilag 2 - Kunstsilo opsjon B_tegninger og modell
- Bilag 3 - Kunstsilo_Skisser opsjoner
- Bilag 4 - Kunstsilo_Geotekniske grunnundersøkelser
- Bilag 5 - Kunstsilo_Tilstandsvurdering
- Bilag 6 – Kunstsilo_BIM Gjennomføringsplan
- Bilag 7 - Kulturskole_Skisseprosjekt
- Bilag 8 - Kulturskole_Romprogram
- Bilag 9 - Tiltransport arkitekt
- Bilag 10 - Prisskjema